

● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ●

● KUD »SVOBODA« ZADOBROVA SNEBERJE – OKTET »POLJE«

Mladostna zagnanost in iskrena predanost glasbi

V okviru KUD »SVOBODA« Zadobrova Sneberje že drugo leto deluje moški oktet »POLJE«, skupina mladih zanesenjakov, ki že dolgo z iskrenim in resnim odnosom do glasbe bogati kulturno življenje svoje okolice.

Začeli so kot fantovska družina, ki se je zgolj priložnostno naučila kakšno pesem, da so lahko šli pet »pod okno« dekletom, da so zapeli prijatelju, ki se je poročil, znanu, ki je šel v vojsko... Kmalu jim to ni več zadoščalo; začeli so se redno sestajati, načrtno študirati pevsko tehniko, različne glasbene stile in spoznavati pevsko literaturo. Tako se je pravo delo začelo pravzaprav šele lani ob vstopu v KUD. Njihova zasedba, ki jo je prej večkrat spreminjala »služba domovini«, ali pa nove družinske obveznosti, se je takrat končno ustalila, letos pa so dobili tudi novega umetniškega vodjo – Cirilo Trajbarič, tenkočutno glasbenico in dobro poznavalko glasovnih možnosti in pevске literature, sicer stalno zaposleno v radijskem simfoničnem orkestru.

Seveda pa so tudi fantje z glasbo povezani vsak po svoje še iz mladosti. Znanje so si nabirali v glasbenih šolah, peli in igrali so, oziroma še vedno sodelujejo pri vrsti naših umetniških skupin, kadar pa so v svojem oktetu, zanj resnično polno živijo. To vedo povedati vsi, ki so jih že videli na koncertu, saj prav na nastopih prihaja njihova mladostna zagnanost in predanost glasbi ter iskrična muzikalna občutnost, še posebno do izraza.

Vadijo v Zadrženem domu v prostoru KS, ki ga delijo še z lutkovno skupino in dekliškim pevskim zborom društva »SVOBODA«. Prostor je sicer za vaje primeren, težje bo le pozimi, saj sobe ne ogrevajo. Za učenje bi potrebovali pianino, želijo pa si predvsem veliko nastopov. V letošnji sezoni načrtujejo jesenski in spomladanski koncert, gostovanja v slovenskih krajevnih skupnostih, nastop na šentjernejskem taboru, morda nastop pri naših izseljencih v Nemčiji, na robu slovenske etnične meje...

Njihov program obsega izvirne skladbe svetovnih mojstrov od renesanse do 20. stoletja, priredbe slovenskih narodnih pesmi, koralnih melodij, pa tudi črnsko duhovno glasbo. Nekaj skladb pripravljajo tudi skupaj z dekliškim pevskim zborom kot komorni mešani zbor, ki nastopa ob posebnih priložnostih.

Volje je torej veliko, saj nastopanje še vedno jemljejo kot nekakšno duhovno sprostitvev in gredo radi povsod, kamor jih povabijo.

MATJAŽ BARBO

● Program prireditev od 28. novembra do 15. decembra 1987

28. 11. ob 16.00 uri sobotno popoldne za otroke, gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana: Mali strah bau-bau;
5. 12. ob 17.00 uri glasbena pravljica Aska in volk. Sodelujejo mladi glasbeni talenti, zgodbo pripovedujeta Jože Humer in Marija Benko. Pravljičica sta priredila Vilanda in Vlado Repše;
8. 12. ob 17.00 uri srečanje glasbenih šol ljubljanske regije;
12. 12. ob 16.00 uri sobotno popoldne za otroke; gostovanje KUD Kobanci-Kamnica; Tone Partljič: Flosarji in dravske vodovnice
14. 12. ob 19.30 uri Življenje je kabaret... Umetniški večer popularnih pesmi in muzicalov znanih komponistov Bernsteina, Gerschwina, Webbera, Porterja in drugih. Poje in pleše Marjana Križman
15. 12. ob 19.30 uri koncert Greentown jazz band s solistom Jimi Stanič

Kulturni dom Španski borci je pripravil za kolektive novoljetne predstave dedka Mraza z igrico Leteča žaba.

VESTI IZ KULTURE

● V počastitev 50-letnice prihoda Josipa Broza-Tita na čelo KP Jugoslavije in v počastitev ustavnega kongresa KP Slovenije je v Mestni galeriji odprta fotografska razstava o obiskih J. Broza v glavnem mestu Slovenije. Razstavo je pripravil ljubljanski Mestni muzej.

● Sredi meseca novembra je bilo v Mežici že deveto delovno srečanje mladih literatov, različnih poklicev in starosti, ki živijo v Sloveniji, pišejo pa v jezikih drugih narodov in narodnosti. Srečanje je pripravila Zveza kulturnih organizacij Slovenije in družbenopolitične organizacije iz Koroške.

Udeleženci srečanja so obiskali tudi študijsko knjižnico dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem.

● O Sloveniji in Slovencih v letu 1987 je dr. Matjaž Kmecl govoril, na letošnjem prvem Zloščevem večeru na gradu Zemono pri Vipavi. Zloščeve večere pripravlja Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina. O aktualnih vprašanjih kulture, znanosti, gospodarstva in politike bodo v tem gradu v letu 1988 spregovorili še: Milan Pinfar, Veljko

Rus, Jože Smole, Marko Zupan in Viktor Žakelj.

● »V tej hiši je v letih 1887–1923 živel in delal slovenski pisatelj dr. Ivan Tavčar v letih 1912–1921 župan ljubljanskega, so besede, vklesane v ploščo, ki jo je v tem mesecu na hiši na Bregu 10 odkrila predsednica Skupščine mesta Ljubljane Nuša Kerševan. Slovesnosti se je udeležil tudi pisatelj sin Ante ter številni kulturni in družbeni delavci.

● Tudi kulturne prireditve so v mesecu novembru obetežile 100. obletnico smrti slovenskega pisatelja Frana Levstika.

V petek, 13. novembra, so v Levstikovem domu v Velikih Laščah brali svoja dela slovenski literati, v soboto, 14. nov. pa so v istem prostoru peli pevci KUD Primož Trubar.

V nedeljo, 15. novembra, pa je v Spodnjih Retjah pisatelj Jože Javoršek odkril Levstikov dopisni kip – delo in darilo akademskega kiparja Jakova Brdarja iz Ljubljane.

MATJAŽ ROLIH

● BORIS ŠTRUKELJ

Lep uspeh mladega slikarja na Švedskem

Prav gotovo je želja vsakega umetnika potrjevanje samega sebe, predstavitev najširši publiki, prodaja svojih del, s čimer se končno vrne kak dinar za platna, barve in drug material, s katerim izraža svoja notranja doživljanja. Če je umetnik povrh vsega še mlad, slikar samorastnik in če ga povabijo na reprezentančno razstavo v tujino in na koncu pokupijo vsa njegova dela, potem je uspeh toliko večji, da o občutku samozavesti sploh ne govorimo.

Govorimo o BORISU ŠTRUKELJU-BORŠTU, delavcu močan-ske tovarne zaves VELANE. Po naravi je skromen, miren mlad mož, barvar na HT aparatu, vendar se za njegovo mirno zunanjostjo skriva ustvarjalni duh. Tako kot razmišlja in ustvarja doma ali v naravi za slikarskim stolom, tako je tudi na delu. Je eden redkih inovatorjev, dejaven v osnovni organizaciji zveze komunistov, član uredniškega odbora velanskega tednika in predsednik delavskega sveta. Aktiven, vsestransko razgiban, mozgač, pripravljen za pomoč in iskanje rešitev. A ne bomo pisali o tem.

Njegov prosti čas je svet risanja, njegovo stanovanje – iz velike in prašne podstrehe je po svojih načrtih uredil veliko in prostorno stanovanje – je hkrati atelje in galerija. Boris je likovni samorastnik, ki se je z risbo srečal že v rani mladosti, potem pa se je izpopolnjeval pri različnih mentorjih slikarstva v klubu likovnih samorastnikov in na likovni Akademiji v Ljubljani. Njegova dela smo prvič lahko gledali na skupinskih razstavah leta 1972 v Ajdovščini, pa potem še v Novi Gorici, Vrhniki in potem na samostojnih razstavah v Ljubljani. Njegov največji uspeh pa je prav razstavlja-

BORIS ŠTRUKELJ-BORŠT
RAZSTAVA

MALMÖ

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO

SLOVENSKA KULTURFÖRENINGEN

PLANIKA

Akvarel Travnisko cvetje in slikar Boris Štrukelj-Boršt (Foto: Jože Praprotnik)

vrtovih ljubljanskih premožnikov tudi po tej vojni... z razliko, da je bil lastnik bežal tako naglo, da je spotoma stresal z voza starinske kovance iz svoje numizmatične zbirke – in otroci so jih na cesti pobirali in se še dolgo »fucali« z njimi.)

Med Ostrovrharjevim gradom, nekoč last dolskega graščaka Povšeta, poslanca v dunajski parlament (v njem stanujeta dva študenta in dve študentki) in Debnim vrhom, imenovanim po slovenski bogini Devi, so še razvaline starega gradu, koder so včasih »ložirali« Cigani in kače. Od tam sem gada v precepu kot študent odnesel v šolo, pa ga tam niso marali... Morda bi ga, če bi kar nagačnega prinesel.

Vmes so v kamnolomu – točno iznad Besnice – opazni mlinski kmeti: nekateri skoro dokončani, nekaj načetih in komaj z dleti nakazani. Konec vojnega razdobja jih je presenetil s spremembo kmetijstva v kmetijske zadruge. Še kod drugod po dolini Besnice je dovolj znamenj opuščanih mlinov.

Priporočam nedeljske obiske tega nikoli ne pozabljenega področja. Pa še nekam vam priporočam: v kraljestvo Molnika stikati za ostanki prazgodovinskih grobišč.

Pozdravljeni!

HINKO WILFAN

Pri Naši skupnosti pišemo na Fužine in s Fužin, če gre za stare Fužine. Če pa so to Nove Fužine, pa pišemo kot menite, da ni prav. V Nove Fužine, iz Novih Fužin...

Hvala za prijetno sodelovanje.

Urednik

● Papirniška restavracija ne onesnažuje okolja

V zvezi z objavo prispevka (Divje odlagališče odpadkov v Zg. Kašlju) v vašem glasilu z dne 21. 10. 1987, vam sporočamo naslednje:

Delavci Papirniške restavracije smo bili ob objavi prispevka nemalo presenečeni, ko smo bili poimensko imenovani kot onesnaževalci okolja. Res, da v restavraciji pripravimo dnevno cca 800 toplih obrokov malice, katerih sestavni del so občasno tudi dunajski zrezki, toda to še ne pomeni, da svoje odpadke vozimo in odmetavamo v odlagališčih ože in širše okolice. Za potrebe uporabljamo velik zabojnik, ki sprejme večjo količino odpadkov tako papirniške restavracije, kot ostalih uporabnikov, ki se poslužujemo brezplačnega odlaganja. Zabojnik stoji na dvorišču papirniške restavracije, praznjenje pa je redno.

Tovariši pozdrav!

Joža RAZDEVŠEK
Vodja TOZD Družbeni standard

Papirniško restavracijo smo imenovali kot najbližjega možnega onesnaževalca s pločevinami od olja za cvrtje. Veseli nas vaša urejenost, kakršno je pričakovati pri vsakem gostinskem obratu. Pa vendar pločevinke z neba niso padle...

Urednik

PISMA BRALCEV

V 13. številki Naše skupnosti ste 30. 9. na zadnji strani objavili članek pod naslovom Zavarovati pred propadanjem cerkev v Zavogljah, pa me je množinska oblika sklanjave srednjega spola opozorila na nepravilnost izreke. Prav se piše in izgovarja: v Zavogljem. Pač bi znal kak bližnji domačin čuti še neudomačeno obliko: v Zavoglju. O tej se ne priznani in ne udomačeni obliki bodo šele slovničarji, zemljepisci, kartografi, psihologi in morda celo ekonomistki odločali. Za bližnje Evence velja ženski spol in množinske oblike, eno kot Trbovlje, se sklanjajo drugače, torej za oboje: v Trbovljah, na Vevčah, v Dobruvjah, ko za Sostro velja srednji spol in spet: v Sostrem, vendar ne: v Fužinah kot spet napačno pišete v Naši skupnosti, številki 14, dne 21. oktobra na 7. strani. Ljudje od vekomaj govore, da gredo na Fužine in so s Fužin doma.

Glede omenjenega Ostrega vrha (Ostri vrh) pa sem obstal začuden: le kje je ta vrh? Le kje je? Pa poznamo domačini ali Vevčani, Poljci, Založani, Zadobrovci in Sneberci rdeče oškrbljeni grad na ovinku tržaške dvotirnice iznad Peclja. Nalašč zaradi nje so morali temu Ostrovrharjevemu gradu najbolj izpostavljeni del zidu odbiti, kar je še danes ta dan vidno. In nismo nikoli slišali samo rezano: Ostri vrh.

Kdor je kaj dlje trgal hlade po šolskih klopih, mu je morala

v spominu ostati Prešernova Turjaška Rozamunda. Iz tega gradu je bil namreč Rozamundin snubač doma

»... ino zraven Ostrovrhar, ki so boji mu igrača.

Cvet junakov, Ostrovrhar ji srce nedolžno gane.

Rozamunda grede v kloster, čast ljubljanskih nun postane.»

Tako izve bralec iz članka, da je bila v Zavogljem postavljena spominska cerkev okrašena s kipi, ki pa so jih okoliški gospodarji kradli in vzdavali v svoje novo zidane, bahate hiše. Enega kipa se spominjam v niši Dežmanove, prve hiše izven vevškega Friškova; enega v Zalugu tudi v niši Vorenčkove-Kačajrove hiše med Križajevo starocesarstvo in Napoleonovo carinarico posavskega brodarstva – zdaj z zazidanimi glavnimi vrati – in nekadranjo gostilno Gradišek, medtem ko je tretji kip pod Urhom svetl Janez Nepomuk – s kazalcem preki ust opozarjal spovedujočo se češko kraljico, da ne bi izdala husitskih tajen. Ta pa je bil na križišču pod Sv. Urhom. Še kapelice ni več.

Kje so ti kipi? Kdo ve? (Enako so izginili po minuli vojni kipi iz parka dobrnske graščine Rybičuk, a so jih domačini odkrivali po

nje v Malmöju na Švedskem, kjer je bil letos septembra 10. jubilejni Kulturni festival, ki ga prirejajo vsaki dve leti slovenska izseljeniška društva, vsakič pa na festival pripeljejo kakega umetnika iz domovine. In vendar se z zaključkom festivala njegov obisk na Švedskem, kjer ga je sprejel tudi ambasador SFRJ tovariš Marjan Osolnik, sploh ni končal. Slovenski izseljenci in tudi gostoljubni Švedi so ga sprejeli medse in odpeljali v Stockholm, kjer je razstavljal v privatni galeriji in kjer so pokupili vsa njegova dela. Poln vtisov se je po desetih dneh bivanja v daljni Švedski vrnil domov in v Velano ob barvarski aparat in med radovedne delavce.

Pa še to. Ob tej njegovi prvi razstavi v tujini, ki pa prav gotovo ne bo zadnja, saj je že sprejel povabilo za razstavo v Angliji, je izdal manjši katalog, v katerem je natisnjena tudi kritika likovnega kritika Franca Zalarja. In kaj pravi ta kritik: »Štrukljeve akvarelne podobe, zlasti pa njegova cvetlična tihožitja razodevajo avtorjevo vero v vse lepo, so polna optimiz-

ma, ki nam je še kako potrebna v teh težkih časih. Čeprav je slikar Boris Štrukelj šele na začetku svoje likovne poti, verujem v njegov bodoč uspeh, kajti g. rancija sta osebna nadarjenost in prirojen smisel za opazovanje, vizualno doživljanje in posredovanje vidnega in občutenega sveta. Bi bilo potrebno še kaj dodati? Mnogo gotovo ne. Sodelavci Velane, ki nas je že razveseljeval s svojimi razstavami, smo njegovega uspeha veseli, saj je Boris naš.

Jože Praprotnik
urednik tn VELANE

Vabimo k sodelovanju nove pevce

Mešani pevski zbor iz Novih Jarš je pričel redno vaditi in to pod vodstvom glasbenega pedagoga – študenta glasbene akademije. Z veseljem smo se vključili v delovanje, žal pa nam primanjkuje predvsem moških glasov. Če hočemo, da bo zbor dobro delal, mora imeti ustrezno število vseh glasov. Vabimo k sodelovanju nove pevce, še posebno moške – basiste in tenoriste. Vaje so vsak ponedeljek in četrtek ob 18. uri. Prijavite se lahko pri predsednici zbora na telefon 445-296.

KATJA BENEDIK